

Handläggare
Christina Ring
Telefon: 08-50825015

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn

Kontorsutlåtande med hänsyn till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/1350

Förvaltningens beslut

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen Stockholms stad har till socialnämnden remitterat ärendet ”Remiss av Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn”. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2024-01-12. På grund av kort svarstid är remissvaret ett kontorsutlåtande.

Europaparlamentet och rådet antog 2016 det så kallade NIS-direktivet som 2018 införlivades i svensk rätt genom lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster och förordningen (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. Enligt 12–14 §§ NIS-lagen är leverantörer av samhällsviktiga tjänster skyldiga att vidta vissa säkerhetsåtgärder för att uppnå en hög nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem. Socialstyrelsen fick vid införandet uppdrag att utfärda föreskrifter om säkerhetsåtgärder inom sektorn hälso- och sjukvård i syfte att komplettera 12–14 §§ NIS-lagen.

Socialförvaltningen ställer sig positiva till Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och ser att de kommer stödja förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete. Då NIS-lagstiftningen kom 2018 så arbetar förvaltningen med frågorna och bedömer därmed att inga omedelbara kostnader för organisatoriska åtgärder kommer uppstå med koppling till föreskrifterna. Vad gäller

kostnader för eventuella tekniska åtgärder är dessa i dagsläget svåra att bedöma. Dock vill förvaltningen lyfta att informationssäkerhetsarbete generellt är ett prioriterat och omfattande område, vilket kommer medföra ökade kostnader på sikt för hela Stockholms stad oavsett dessa föreslagna föreskrifter.

Förvaltningen ser ett behov av ett antal förtydliganden för att säkerställa syftet med föreskrifterna.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen Stockholms stad har till socialnämnden remitterat ärendet "Remiss av Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn". Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2024-01-12. På grund av kort svarstid är remissvaret ett kontorsutlåtande.

Övriga remissinstanser är äldrenämnden och stadsledningskontoret.

Ärendet

Hälso- och sjukvårdens informationssäkerhetsarbete regleras till viss del genom patientdatalagen (2008:355), lagen (2022:913) om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:40) om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården. Reglerna i dessa författningar riktar sig dock primärt till att skydda personuppgifter, inte själva informationssystemen som används för att upprätthålla den samhällsviktiga tjänsten.

Europaparlamentet och rådet antog 2016 det så kallade NIS-direktivet som 2018 införlivades i svensk rätt genom lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster och förordningen (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. NIS-direktivet syftar till att fastställa åtgärder för att uppnå en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem, och därigenom förbättra den inre marknadens funktion. Enligt 12–14 §§ NIS-lagen är leverantörer av samhällsviktiga tjänster skyldiga att vidta vissa säkerhetsåtgärder, som exempelvis upprätta en riskanalys och åtgärdsplan, vidta ändamålsenliga och proportionerliga tekniska och organisatoriska åtgärder samt hantera incidenter. Socialstyrelsen fick vid införandet uppdrag att utfärda föreskrifter om säkerhetsåtgärder inom sektorn hälso- och sjukvård i syfte att komplettera 12–14 §§ NIS-lagen.

organisatoriska åtgärder samt grundläggande åtgärder för att upprätthålla kontinuitet i den samhällsviktiga tjänsten. Därmed kommer föreskrifterna utgöra en tydlig reglering som anger hur kraven på säkerhetsåtgärder enligt NIS-lagen ska uppfyllas.

Socialstyrelsen bedömer att de krav som förslaget till föreskrifter innehåller gällande organisatoriska och tekniska säkerhetsåtgärder till stor del redan är implementerade hos leverantörer av samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvård, då NIS-lagen trädde i kraft 2018. Därmed ser man de kostnadsmissiga konsekvenserna som skulle kunna uppstå till följd av de föreslagna föreskrifterna, som mindre i sammanhanget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ställer sig positiva till Socialstyrelsens förslag till föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn och ser att de kommer stödja förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete. Då NIS-lagstiftningen kom 2018, så arbetar förvaltningen med frågorna vilket innebär att förvaltningen gör bedömningen att inga omedelbara kostnader för organisatoriska åtgärder kommer uppstå med koppling till föreskrifterna. Vad gäller kostnader för eventuella tekniska åtgärder är dessa i dagsläget svåra att bedöma. Dock vill förvaltningen lyfta att informationssäkerhetsarbete generellt är ett prioriterat och omfattande område, vilket kan komma att medföra ökade kostnader på sikt för hela Stockholms stad oavsett dessa föreslagna föreskrifter.

Förvaltningen ser behov av förtydligande för att säkerställa syftet med föreskrifterna.

I syfte att säkerställa att termer används konsekvent mellan regelverk, kan en manual med termer och begrepp som förekommer i föreskriften underlätta tolkning och förståelse. Förvaltningen välkomnar vidare att föreskrifterna tydliggör kopplingen mellan nätverk och informationssystem för tillhandahållandet av samhällsviktig tjänst och säkerställande av kontinuitet.

För att säkerställa en systematik som inkluderar ständiga förbättringar föreslås en komplettering med utvärdering av vald metod för riskanalysmetod i 7 §. Vidare kan krav på åtgärdsplan i 9 § kompletteras med modell och nivåer för riskacceptans för att ytterligare tydliggöra och motivera valda åtgärder för identifierade risker. Utan modell för riskacceptans blir motivering av vidare hantering av risker otydlig.

I 10 § anger föreskriften att samtliga tekniska lösningar ska beaktas vid bedömning av vilka säkerhetsåtgärder som ska vidtas. Förvaltningen föreslår att ”samtliga” ersätts av ”lämpliga” för att föreskriftens reglering dels ska vara i linje med Förordning (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, dels vara möjliga att efterleva i praktiken.

Vidare föreslår förvaltningen ett förtydligande av innebörden i ”systemadministratör” i 13 §. Detta för att förtydliga en skillnad mellan en användare som har höga behörigheter för att utföra uppgifter i systemet från den administratör som utför uppgifter med själva systemet såsom underhåll, databasadministration, och uppgradering.

Den inledande meningen i 18 § kan skrivas om för att öka läsbarheten och det avslutande stycket förenklas genom en omformulering liknande ”Användare ska framgå om...”

Förvaltningen föreslår att avsnittet om incidenthantering kompletteras med krav på återföring av erfarenheter från incidenter till riskanalysarbetet för att säkerställa förbättringar och lärande utifrån inträffande händelser.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-01-09
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-01-09